

A.K.L. mededelingen 1999 - 2

Bilirubine berekend

Ieder routine chemie-monster wordt automatisch gecontroleerd op icterie. Sinds kort wordt bij alle monsters waarbij een verhoogde icterische index wordt gemeten en waarbij geen bilirubine-analyse is aangevraagd, automatisch een berekende bilirubine toegevoegd (Bili bereken = Icterische index x 5,7). De berekende bilirubine moet gezien worden als een vrij nauwkeurige indicatie van de bilirubine-concentratie. In tegenstelling tot de gemeten bilirubine is de berekende bilirubine nauwelijks gevoelig voor hemolyse. Voor een exacte meting van de bilirubine-concentratie verdient de gemeten bilirubine-concentratie echter de voorkeur.

Bloedbestelformulier

Het bloedbestelformulier bevat onder andere een tweetal zeer belangrijke vragen over transfusie-historie en mogelijke zwangerschap van de betrokken patiënt. Het nauwkeurig invullen van deze vragen kan de benodigde procedure aanzienlijk verkorten (transfusie sneller beschikbaar en werkbeparing voor analisten A.K.L.).

U wordt verzocht om na het beantwoorden van de vragen een paraaf te zetten.

Bloedgassen pre-analyse

Voor juiste bloedgas-resultaten is een correcte behandeling van het monster, voorafgaand aan de analyse essentieel. Bij het niet volgen van de hieronder beschreven werkwijze kunnen zeer grote fouten ontstaan in de analyse-resultaten van bloedgassen en in de meting van elektrolyten (Na^+ , K^+ , Ca^{2+} en Cl^-) en metabolieten (glucose en lactaat) uit bloedgasspuiten. Werkwijze: Direct na het vullen van de spuit eventuele luchtbellens verwijderen, zwarte afsluitdop plaatsen en mengen. Indien niet goed gemengd wordt, kunnen er stolsels in de spuit ontstaan welke de analyse-apparatuur verstoppen. Daardoor zal niet alleen het betreffende monster verloren gaan, maar zal tevens de analyse van andere monsters in gevaar komen. Een monster-volume van 2 ml is voldoende voor het bepalen van bloedgassen, glucose, lactaat, Na^+ , K^+ , Ca^{2+} (i) en Cl^- . De spuit dient niet gevuld te worden vanuit een afnamebuis of een andere spuit. Normaal gesproken hoeven de gevulde bloedgasspuiten **niet op ijs** geplaatst te worden. Pas als het monster meer dan 10 minuten bewaard zou moeten worden is koelen met ijswater op zijn plaats (het monster plaatsen in ongesmolten ijs veroorzaakt hemolyse van de bloedcellen!). Voor de juistheid van de resultaten is een dergelijk lange bewaartermijn echter sterk af te raden.

CA-125

- Mutatie referentiewaarden per 01.07.1999.
- Reden: landelijke uniformering referentiewaarden op basis van landelijke inventarisatie en literatuur-data.
- Het concentratie-niveau van de test blijft ongewijzigd.
- Referentiewaarden nieuw:

man	0 - 20 kU/l	(was 0 - 35 kU/l)
vrouw	0 - 20 kU/l	(was 0 - 35 kU/l)

Calcium geïoniseerd

Met de recente introductie van de Radiometer ABL 725 bloedgasanalyser heeft het A.K.L. de beschikking gekregen over een eigen analyse methode voor het fysiologisch relevante geïoniseerd calcium. Deze bepaling is met name geïndiceerd als de reguliere totale calcium concentratie niet goed te gebruiken is als indicator voor de concentratie geïoniseerd calcium. Dit geldt met name bij sterk afwijkende albumine-concentraties, alkalose of acidose en de aanwezigheid van paraproteïnen. In bloed dat ontsteld is met EDTA, citraat of heparine is het geïoniseerde calcium

sterk verlaagd omdat het bindt aan deze anti-coagulantia. Daarom moet voor een juiste meting gebruik gemaakt worden van speciale bloedgasspuiten met verlaagd of getitreerd heparine.

D-dimeer

Einde augustus wordt een nieuwe methode voor bepaling van D-dimeer ingevoerd, ter vervanging van de 'XDP D-dimeer' en 'SimpliRed'. De resultaten zijn kwantitatief en zullen als 'D-dimeer' onder het hoofdje 'Stolling', met als eenheid ng/ml, worden gerapporteerd (referentiewaarde: < 0,5 mg/l). Er dient citraatbloed te worden afgenomen. Deze analyse kan indien nodig 'Cito' worden aangevraagd.

Ferritine

- Mutatie referentiewaarden per 01.07.1999.
- Reden: landelijke uniformering referentiewaarden op basis van landelijke inventarisatie en literatuur-data.
- Het concentratie-niveau van de test blijft ongewijzigd.
- Referentiewaarden nieuw:

man	18 - 370 µg/l	(was 14 - 178 µg/l)
vrouw	10 - 120 µg/l	(was 10 - 111 µg/l)

Glucose en lactaat meting met bloedgas analyser

De recente geïntroduceerde Radiometer ABL 725 bloedgasanalyser kan glucose en lactaat bepalen in bloedgasmonsters. Inmiddels zijn de methoden gecorreleerd aan de routine-methoden om de onderlinge vergelijkbaarheid te waarborgen. In de rapportage van het A.K.L. zijn de parameters gemeten met de bloedgasanalyser te herkennen aan de toevoeging '(BG)' aan de naam.

Indexen interferentie

Van ieder routine chemie-monster wordt de eventuele aanwezigheid van icterie, lipemie en hemolyse gecontroleerd. Dit om eventuele verstoringen van de analyses te detecteren. Recentelijk is de wijze van rapporteren van deze zogenaamde indexen veranderd van semi-kwantitatief (-, +, ++) naar kwantitatief. Dit was noodzakelijk om de afhandeling van gestoorde monsters verder te optimaliseren.

LH

- Mutatie referentiewaarden per 01.07.1999.
- Reden: landelijke uniformering referentiewaarden op basis van landelijke inventarisatie en literatuur-data.
- Het concentratie-niveau van de test blijft ongewijzigd.
- Referentiewaarden nieuw:

vrouwen ovulatoir	15 - 77 U/l	(was 15 - 50 U/l)
-------------------	-------------	-------------------

Medische microbiologie Cito-onderzoek

De volgende materialen kunnen direct worden ingestuurd voor Cito onderzoek: liquor (alleen onderzoek naar bacteriën (kweek, resistentie of grampreparaat)), punctaten en maaginhoud neonaten. De overige materialen (inclusief urines) worden alleen na overleg tussen aanvragend arts en arts-microbioloog (bereikbaar via telefoniste St. Joseph ziekenhuis - Veldhoven) door het L.v.M.M. Cito in behandeling genomen. Buiten kantooruren zal, na instemming door de arts-microbioloog, door de dienstdoend analist van het A.K.L. de analist van het L.v.M.M. worden opgeroepen (bereikbaarheidsdienst).

Prolactine

- Mutatie referentiewaarden per 01.07.1999.
- Reden: landelijke uniformering referentiewaarden op basis van landelijke inventarisatie en literatuur-data.
- Het concentratie-niveau van de test blijft ongewijzigd.
- Referentiewaarden nieuw:

man	55 - 500 mU/l	(was 0 - 204 mU/l)
vrouw	60 - 975 mU/l	(was 0 - 425 mU/l)

PSA

- Mutatie referentiewaarden per 01.07.1999.
- Reden: landelijke uniformering referentiewaarden op basis van landelijke inventarisatie en literatuur-data.
- Het concentratie-niveau van de test blijft ongewijzigd.
- Referentiewaarden nieuw:

man 60 - 69 jaar	0 - 5,5 ug/l	(was 0 - 4,5 ug/l)
------------------	--------------	--------------------

Schildklier-antistoffen

Per 1 september 1999 zal de omschrijving van microsomale schildklier antistoffen in de rapportage van het A.K.L. veranderen van 'As.Schildkl. Microsomaal' naar 'As. TPO'. Verder blijft deze bepaling ongewijzigd.